

REVISTA D'OLOT

SUMARI

L'educació física. — *Economia Comarcal*, Francesc Xavier Riera. — *Enric Pestalozzi*, P. — *El Bastiol*, Eridon Situcor. — *Lu Pascual*, J. M. Mir Mas de Xexàs. — *De fotografia*, E. Bassols. — *Després de la caiguda*, Josep M.ª de Garganta. — *Reflexions sobre Lamartine*, Ramon Pla i Coral. — *Llibres nous*, Joan de Garganta, Ramon Pla i Coral i R. P. i C. — *Olot Cultural*. — *Joan Alcover*, R. V. C. — *En el primer centenari de la mort de Beethoven*, Raimond Vayreda i Casabó. — *Cròniques d'Art—D'ací i d'allà.* — SUPLEMENT ARTÍSTIC: *Escultors olotins: Deessa aeguda, Madame C. Stuart Merrill i Noia nua*, escultures de Josep Clarà. — *Fotografies*, de E. Bassols i Sebastià Maria.

ANY II - NUM. 15.

MARÇ 1927

Sempre rento la meva roba amb el sabó marca

LA PICADORA

ja que m'he arribat a
convèncer de la seva
suavitat, finura i econo-
mia, tant pel seu preu
com per lo bé que neteja
i fa que es conservi
sempre en bon estat la

 roba

DE VENDA A TOTS ELS ESTABLIMENTS

RAMON BENET

MERCERIA
CAMISERIA NOVELTATS
MAJOR 11 OLOT

VICENS OLIVERAS
JOSEP M.^A JUTGLAR
COMISSIONS I REPRESENTACIONS

DELEGATS DEL
CENTRO INTERNACIONAL
DE INTERCAMBIO

REPRESENTANTS DELS AUTOMOBILS

STUDEBAKER

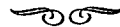
AGENTS DE LES COMPANYIES

LA PRESERVATICE

ACCIDENTS

LA NATIONALE

INCENDIS. - VIDA

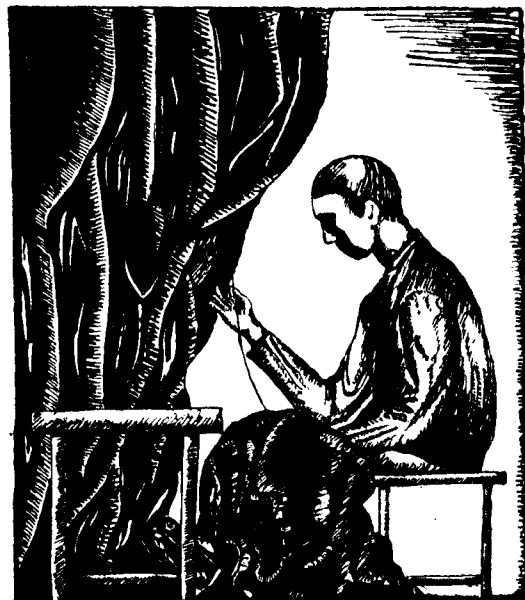

MULLERAS, 36, 1.ER - OLOT

Josep Freixa

COMISSIONS
I PRESEREN-
TACIONS.
PRIMERES
MATÈRIES.
PRODUCTES
COMERCIALS.

Carrer Valls Nous, 18
Telèfon núm. 30. - Olot

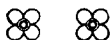
andorra
sastre
OLOT

COSTA BRAVA

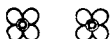
PALAFRUGELL

Hotel Restaurant de Sant Sebastià

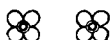
a càrrec de Modest Lladó

COBERTS des de 6 pessetes

Pensió completa 15 pessetes

Pensió per a famílies, a preus módics

Telèfon, 1407

LA FLOR DEL PIRINEU

(MARCA REGISTRADA)

Gran Fàbrica de Llangonisses
i embutits fins. Pernils del país i demés
productes del porc.

E S P E C I A L I T A T S
BUTIFARRA CATALANA EN BUDELL
CULAR. - PERNILS SENSE OS, CUI TS
AMB SON PROPÍ SUC (EN LLAUNES)
DITS EN DOLÇ. - CREMA DE FOIE-
GRAS (TRUFAT). - MORTADELLES.
CAP DE JABALÍ I ALTRES CONSER-
VES DE VIANDES DEL PORC EN
LLAUNES, PROPIES PER HOTELS,
RESTAURANTS, BALNEARIS, COLLES
EXCURSIONISTES, ETZ., ETZ.

BALDIRI DESCALS AUBERT

Olot (Girona). - Apartat de Correus, n.º 5

PIERA SASTRE

Abundants i modernes col·leccions en tota
mena de Gèneres i gustos

Tall i confecció esmeradíssims

Preus limitats

REVISTA D'OLOT

PUBLICACIO MENSUAL IL·LUSTRADA

Any II	OLOT, Març de 1927	Núm. XV.
SUBSCRIPCIÓ: Olot 9'50 pts. semestre Espanya 7 pessetes l'any Estranger 9 » » Número solt 60 cèntims		REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ Passeig de Blay, núm. 12, 1er. pis No es retornen els originals.

L'EDUCACIÓ FÍSICA

ACI on han estat negligides tota mena d'educacions també havia d'ésser-ho l'educació física.

Desentendre's del cultiu i ensenyament metòdic dels exercicis musculars, sàviament aplicats segons edat i sexe, veient amb indiferència descendir de generació en generació cap a un afebliment i cap a una reducció de cos i d'esperit, és mostrar un lamentable desconeixement dels veritables mètodes pedagògics.

Cert que, per implantar tal com deuria ésser l'educació física, manquen, com a mesura preliminar, les possibilitats adequades per la instrucció obligatòria, quantitat i qualitat de mestres i de locals i la consignació suficient, labor acompanyada dels múltiples mitjans que favoreixen i estimulen als infants a estimar mestre i escola i els inciten a la seva formació perfecta.

Síntoma bo, inici prometedor és la pruija futbolística que apassiona avui les multituds, no sempre en sentit verament deportiu, per això no entra de ple a propagar la necessitat general de les pràctiques indispensables a l'agilitat i equilibri del cos, aprofitant-s'en sols els jugadors i no deixant d'ésser un espectacle més, prometedor si, d'un canvi que massa temps fa és esperat.

Si l'esforç del Mètode Montessori i la tasca de Joan Llongueras amb la Gimnàstica Rítmica fossin aportades als plans d'ensenyament escolars i comensèssim a contemplar les pràctiques de moviments a ple sol i a ple aire, seria una sembrada profitosa en bé de la salut i bona disposició dels infants, per a treballar i per a viure amb el goig que duu la compenetració del noi amb tot ço que va descobrint a mida que s'eixampla el seu radi de coneixements.

Quant allunyats vivim dels admirables Sòkols txeco-slovacs.

Sembla, però, que en les esferes oficials s'intenta fer quelcom. Serà solament una foguerada passatgera?

Pido B. B. B.

ECONOMIA COMARCAL

EL NOSTRE MOMENT AGRARI

«... caldria estudiar l'economia de les comarques i la manera de prevenir-hi les devallades de la riquesa, afavorir-ne l'afluència i difondre el benestar»—deia Josep M.ª Capdevila en el seu bell article «Vida Nova» del número de Gener.—«La premsa comarcal hauria de reflectir aquests aspectes de la vida del país»—afegia el nostre car amic.—I és ben cert. A la comarca hi són sempre en tensió vital les qüestions econòmiques. La vitalitat de les comarques és la vida del país, com la vitalitat de les cèl·lules és la vida del cos. I la comarca és la cèl·lula nacional dels pobles.

Comencem, doncs.

La primera manifestació econòmica de la comarca és l'agricultura.

L'agricultura a Catalunya ofereix, en general, una nota altament simpàtica: és la riquesa catalana més socialitzada. El fet d'estar un 90 % d'ella en menament o possessió de gent menestrala, la seva intensificació i prosperitat equivaldria al benestar d'un estament social ben nombrós que hi ha esmerçat honradament el seu capital i bona part del seu patrimoni. Aquest fet ens ha inspirat sempre una forta simpatia.

Altrament la nostra potencialitat agrícola és un dels factors econòmics de més vàlua que representa expansió comercial i contribueix a l'ensems al millorament del comerç exterior.

Per molts economistes, encara, l'afirmació de que Espanya és un país agrícola, és un tòpic vulgar. Per ells, l'esquelet vertebral de la nostra economia és la indústria.

Comptant bé o malament i rectificant estadístiques arribem a la conclusió, que la valor de la producció industrial és superior al de la producció agrícola i que la diferència és major encara a Catalunya.

«Aproximadament—deia no fa gaire el senyor V. a la pàgina «Producció i Tècnica de «La Publicitat» —si l'agricultura catalana representa el 2/7 per 100 de l'economia espanyola la indústria de Catalunya representa el 13/5 per 100. O sia, cinc vegades més.»

Per a la demostració el senyor V. emprava les següents xifres:

Valor de la producció agrícola espanyola	9.201.000.000
Valor de la producció industrial espanyola	10.431.000.000
Total	19.632.000.000
Valor de la producció agrícola catalana	919.000.000
Valor de la producció industrial catalana	5.219.000.000
Total.	6.138.000.000

Es ben bé que les estadístiques s'estiren i s'arroncen a gust de cadascú i amb molta facilitat una persona una mica eixerida us pot demostrar, si li plau, que el blanc és negre. Quantes són les produccions incloses en el grup industrial que tenen com a base una matèria d'origen agrícola? Moltíssimes.

Les indústries de l'alimentació—farines, pastes, sucre, licors, etc.—Les químiques—tartra, bitartra, àcid cítric, etc.—Les de la fusta—cel·lulosa, quitrans i derivats.—Les tèxtils—llana, seda, cotó—d'on treuen les primeres matèries?

Fent el càlcul d'aquesta manera, les xifres del senyor V. canviarien completament; fortíssimes reduccions sofririen les valors de les indústries dels filats i teixits, de la fusta, de la cel·lulosa, químiques i, sobretot, les de l'alimentació; i aleshores les conclusions del senyor V. serien molt diferents.

Hi ha més. Gairebé tots els economistes prenen al peu de la lletra les valors estadístiques oficials i accepten per a la producció agrícola catalana, per exemple, un valor de 919 milions. No fa pas gaire que els serveis tècnics de ramaderia de la Mancomunitat controlaven rigurosament el nostre efectiu

ramader i valoraven la ramaderia en 810 milions; afegim-hi el valor corresponent a les indústries derivades i a l'augment de preus i diem, en números rodons, que solament la ramaderia a Catalunya representa un valor de 1.000 milions de pessetes.

Apliquem els corresponents coeficients a les demés riqueses agrícoles i estadísticament la riquesa ramadera representaria una valor igual al de les riqueses agrícola i forestal; de manera, que exceptuant la indústria cotonera i la metalúrgica gairebé totes les altres indústries representen un capital força inferior.

Més encara. Fins admetent les xifres oficials—acaba de remarcar el president de l'I. A. C. de St. J., baró d'Esponellà—donat que Espanya sobre una superfície cultivada de 19 milions 353.546 hectàrees, obté 9.201 milions 475.448 pessetes, Catalunya sobre una superfície cultivada de 1 milió 139.026 hectàrees li correspondria produir 541 milions 540.024 pessetes. Però, el cert és que, Catalunya de la dita superfície en treu 918 milions 354.293 pessetes, i això és un augment de producció que equival a un 69 i mig per 100 sobre el que li correspondria respecte al d'Espanya i a un coeficient de producció de 77 per 100 respecte de la producció peninsular.

L'agricultura a Catalunya és doncs una potencialitat econòmica de primer rengle.

Això que tot just la meitat del territori a Catalunya és explotat intensivament, i solament Girona té el 70 per cent de la seva superfície dedicada a la producció agrícola pecuària i el seu capital ramader representa un 40 per cent del total.

La nostra organització agrícola, tanmateix, és ben interessant. Totes les comarques naturals de Catalunya ho són prou de interessants, i ens ofereixen una organització ben pròpia resultat de llur historial agrari i del moment financer que viuen.

Moltes d'aquestes comarques han vist evolucionar en un parell de centúries la seva agricultura en un sentit francament progressiu. El règim de transhumància que de l'edat de pedra ha arribat als nostres dies, ha estat durant molts segles la base de llurs explotacions i de fet l'evolució en qüestió s'inicia d'ençà un parell de cents anys. És aquell moment històric de la nostra expansió comercial a ultramar i de la influència de la revolució francesa proclamant la llibertat industrial i determinant la decadència dels nostres gremis medievals. És el mateix moment de iniciació a la gran ampliació industrial que ben aviat formà els grans nuclis consumidors.

Es des d'ara que grans extensions de terra es dediquen a la producció agrícola-pecuària i els subjectes zootècnics de tota mena integren formalment les explotacions agrícoles i els seus productes selectes són de consum regular als grans centres industrials i patrimoni dels pobles rics.

La comarca d'Olot és potser de totes les comarques catalanes la que representa més genuïnament l'evolució en qüestió. Estrebada als darrers brancals del macís pirinenc per la grandiosa carena de Montfalgars els cimals de Puigsacalm, les cingleres de Cabrera i l'enasprada serra de Marbulenys, la nostra comarca encara conserva conreus gairebé megalítics, cledes, ramades, pastors i rabadans a muntanya, a les comes i gorges prop de les congestes, en però té bells plans d'una vegetació esplendent, engalanats per prats i frondoses arbredes que el riu Fluvià travessa, besant-los febrosament i escampant a son pas una fresca alenada d'exhuberància.

Es per això que la nostra comarca és tan bella i ens ofereix aquesta gemma immensa de valors productives.

Agrícolament, des de la producció extensiva i transhumant a la intensiva i especialitzada, de la rotació secular a l'alternativa bienal i farratgera, de la negligent desvalorització dels boscos a una intensa explotació forestal, de l'antic règim pecuari a les actuals explotacions zootècniques.

Tècnicament, la nostra agricultura, en general, va a les palpentes. Les lleis agronòmiques i principis econòmics no són pas norma i guiatge de tots els conreus i esplets. Els productes forestals no rendeixen pas el màxim i molts boscos són explotats empíricament. La bromotologia i la zootècnia en l'alimentació i selecció del bestiar no corresponen pas sempre al noble esforç d'orientació dels generosos investigadors de la nostra raciologia ni a la tradició ramadera d'una comarca que disposa d'un capital pecuari formidable i és centre i breçol de tres races catalanes autòctenes.

Comercialment, esceptuant les produccions especialitzades i alguns productes forestals, les expedicions de lletons, cavalls i poltres a València, mules a la Manxa, Castella i Aragó i alguna que altra exportació de guarans a les repúbliques americanes, Argèlia i colònies franceses, els nostres mercats són gairebé locals i les nostres fires comarcals conserven encara l'organització comercial dels segles XIV i XV que ens fou concedida a les comarques naturals de Catalunya per aquells grans reis del nostre principat, en Jaume El Conqueridor, i Alfons El Magnànim.

Heus ací un extens qüestionari a tractar.

Plantegeu paral·lelament el cas indústria i el cas comerç i tindreu tot un programa d'economia a desenrotllar.

No és pas el programa nou, llampant i multicolor amb moltes interjeccions i interrogants. És el programa de sempre. Va ésser de les generacions pretèrites i serà de les generacions futures, l'estudi crític dels afers econòmics és un tribut de generació.

Iniciem el nostre productor a la plenitud d'una producció conscient. Col·laborem amb una educació col·lectiva a la transformació de la seva mentalitat empírica en una intel·ligència capaç de pensar i raonar seriosament, capaç d'afrontar qualsevulga situació econòmica, adaptant-se sempre a la realitat dels fets, i la nostra economia seguirà una trajectòria certa, ben certa, a compàs del seny i ritme del temps.

FRANCESC XAVIER RIERA

AL CUMPLIR-SE UN CENTENARI

ENRIC PESTALOZZI

SÓN els primers passos els que ofereixen greus dificultats i requereixen un desvetllament més constant en totes les coses.

La pedagogia emprada com a apostolat, en uns temps que els pobles més avançats n'estaven gairebé a les fosques, havia de topiar forçosament amb entrebancs que haurien desesperat a qualsevol que no hagués estat del temple, de la bondat i de la paciència del sabi pedagog.

L'amor il·limitat, a la humanitat, als infants, als menesterosos, augmentat, sens dubte, en els cors sensibles com Pestalozzi, per les irritants diferències de l'època que separaven els drets de ciutadania dels poderosos amb els humils, li encomanava una força interior que el féu infadigable, infadigable davant els continuats fracassos econòmics, en els esculls de la manca de mitjans, en les privacions; en l'abandó i en les ralleries dels seus conveïns que es mofaven de la seva pobresa, del seu físic ben poc afavorit, de la seva indumentària i del seu romanticisme.

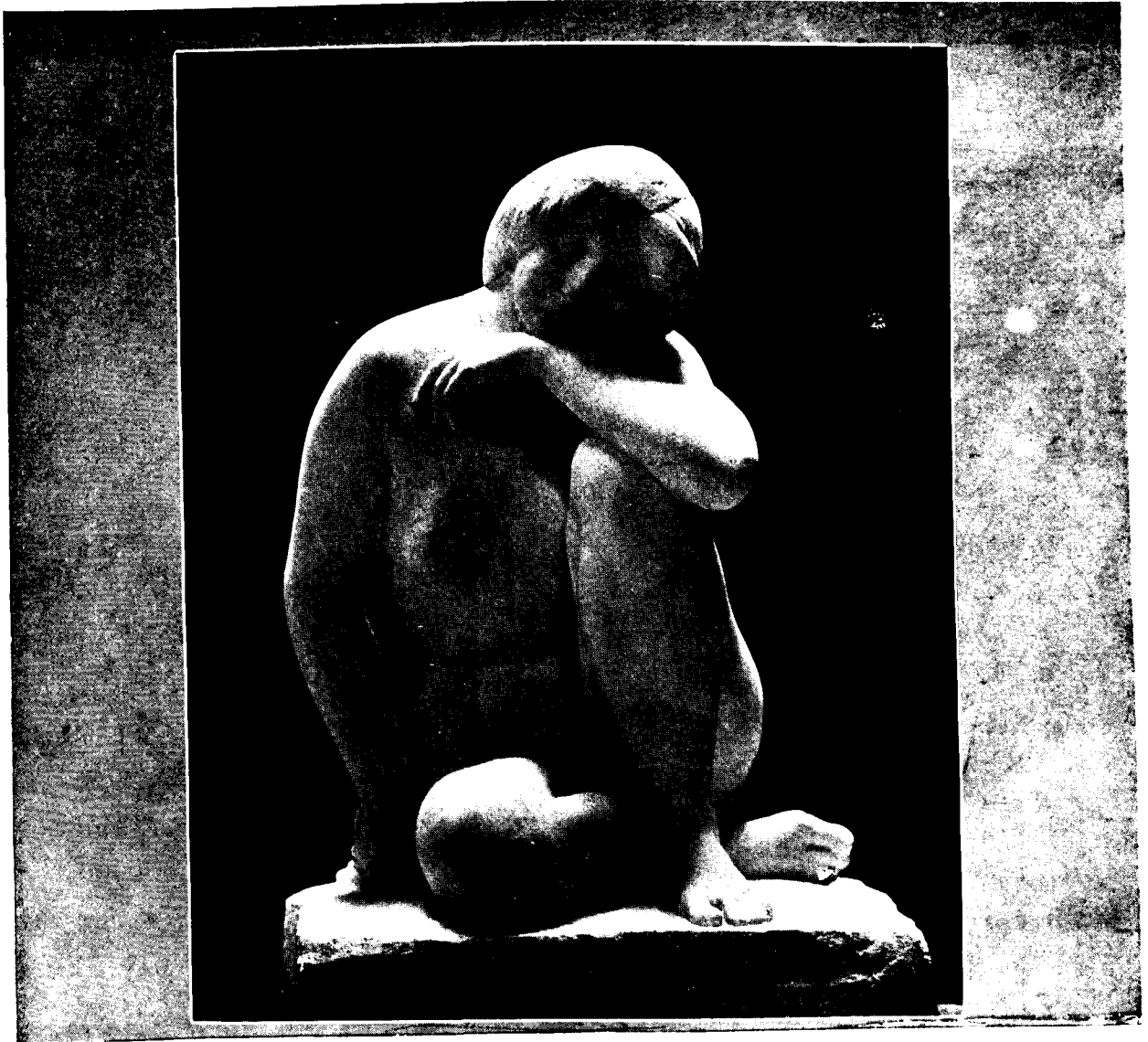
Els clams de renovament que, a favor de la classe popular—menyspreuada i avorrida—exien de diversos costats i les propagandes ardents de Rousseau, precedides de les d'Alambert, Diderot i Voltaire, acabaren per fer comprendre a Pestalozzi que la redempció dels desvalguts i les orgies desenfrenades d'aquella aristocràcia, tant orgullosa com ignorant, obeïen a un estat de incultura general i que una gran part del remei estava en la instrucció.

Sens altre bagatge que la fè d'un il·luminat, ni tant sols una vasta cultura, obrant d'autodidacte, estimant amb passió els infants abandonats i ajudat per la seva muller Anna Schulthess, passà anys de fracàs en fracàs.

Sovint intentà estendre la seva tasca escolar, però topava amb la indiferència general, el seu caràcter poc previsor i gens comerciant i amb la preocupació general de les guerres i revolucions. Bonaparte es negà a rebre'l dient que no li sobrava temps per a parlar de ço que era el tema obligat de Pestalozzi.

Fins al triomf de la Revolució Suïssa, l'any 1798, no trobà el premi als seus desvetllaments.

ESCULTORS OLOTINS

DEESSA AGEGUDA

Marbre de JOSEP CLARÀ, que figurà en l'exposició suara celebrada a Paris, en el Saló d'Autumne.

Stapfer i Legrand coneixien la labor benefactora i la força de voluntat que animava al pedagog i li oferiren un càrrec d'importància dintre el govern. La resposta fou: «Jo sols vull ésser mestre d'escola». Davant aquesta negativa l'encarregaren de dirigir un assil on s'hi recollien els orfes de la guerra. «Per a portar a cap el meu somni daurat consentiria en traslladar-me al cim dels Alps sens aigua ni foc.»

Pestalozzi desempnyà el seu comés amb abnegació santificant. Criatures sense llar foren ateses amb vertader afecte paternal i instruïdes amb bona disposició per al treball.

Permeti'ns el lector, abans de cloure aquest petit comentari que ens recorda a l'home desaparegut fa cent anys, transcriure un dels seus fragments d'entre ço que escrigué:

«La naturalesa desenrotlla totes les forces de la humanitat per mitjà de l'exercici i així obté sa creixença. Cal que el noi treballi constantment, amb els ulls, la veu i les mans. Res de lectures pesades ni recitals mecànics ni classes ensopides i mig mortes en que el mestre exposa rutinaria-ment les ciències apreses al peu de la lletra. L'escola veritable és la que tothom treballa, tant els deixebles com el mateix mestre. L'acció, doll de felicitat i vida, és alhora condició de l'avenç en l'escola. Animem-nos i tinguem sempre ben desperta la intel·ligència.»

Així ho practicava, deixant hores dedicades al joc, a la gimnàsia, als treballs manuals, dibuix, cartes geogràfiques en relleu, càlculs mentals, exercicis de llenguatge i preferint els instructors que sabien fer treballar els alumnes als discursaires i cridaners que s'imposen atemoritzant amb renys continuats i cara d'ogre.

Fou ell qui ençetà procediments d'ensenyament—mes tard perfeccionats—contraris a presentar al mestre com a un enemic de les sanes expansions infantils, basant-se en la intuïció i defugint d'emprar sistemes amollats i rutinaris.

Cent anys han transcorregut i els principis de Pestalozzi no han arribat encara, ¡ai las! en molts països que persisteixen adulterant l'ensenyament, fent-lo pesat, absurd, llarg i torturador per l'alumne.

P.

E L B A S I O L

*— Dins de un basiol
en sent negra-nit,
s'hi han recollit
tres dolces gotes:
pres de una pluja,
sens cap sentit,
queien del cel
com pures notes!*

*— Un murel-flonj,
tot esperitat,
sota dels estels,
lluny de les fúries;
va que pregona
arreu, arreu,
asserenants
eixes cantúries.*

*— ¡«Alegra't món
perquè'l bon cel
trobant-te bell
t'estima encara;
pres de la pluja
et posa un vel
color-de-mel
sense cap tara!»*

*— I alçant-se el jorn
embadalit.
la cruesa d'anit
s'ha fos pels aires:
I entre les branques
eixia el sol
enmirallant-se
dins del basiol!*

ERIDON SITUCOR

I U P A S C U A L

UNA de les personalitats més sòlides del nostre paisatgisme a Catalunya és, sens dubte, la del mestre Iu Pascual.

Encara que en les seves darreres teles hi obirem algunes *tentatives*, que la frescor clàssica del paisatge olotí n'és ben segur la culpable, i que ens mostren al pintor més asserenat i més optimista, no obstant la seva tècnica i sobretot les seves característiques *pinzellades* són les mateixes, inmutables i inconfundibles.

Algú ha dit—signatures autoritzades—que Pascual era impressionista i jo crec que Pascual és el més impressionista dels nostres paisatgistes moderns. Naturalment que la pintura paisatgista ha d'ésser forçosament impressionista essent de conjunt; ben diferentment de la figura, la qual com més anatòmica i més ben descrita és, més valor adquireixen—a desgrat dels *visioneristes* i *cabistes*—l'objectivitat o subjectivismes expressats. Mes, Pascual al descriure la realitat camperola que copsen els seus ulls és realista, objectivament parlant, amb tot i que el colorit de les seves *pinzellades* inconfundibles tingui un lirisme moltes vegades irreal-visionerista.

El «temperament» pictòric d'Iu Pascual és el «total» d'una cultura i experiència reflexives. Perquè Pascual, apassionat per la tècnica de Corot, és el qui millor l'ha comprès en la descripció. Joaquim Vayreda, que copsà sabiament l'impressionisme elegant de Martí i Alsina, fou el pintor català vuitcentista que amb més seny i intel·ligència s'afilià amb el realisme pictòric de Corot; en el colorit no hi ha encara qui el superi al gran paisatgista Pare de l'Escola Olotina, puix ell de Corot no aprengué les «pinzellades» sinó que tant sols s'afectà amb el lirisme i la tècnica de les llums corotinianes.

En canvi, Iu Pascual és el paisatgista català únic que ha arrancat del gran mestre francès l'estilització, més ben dit les «pinzellades». No obstant, la tècnica colorística tal volta tingui una influència dels paisatgistes holandesos. El ritmar sovint els seus paisatges amb «figures»—potser les *figures* són la nota més impressionista de Pascual—ens fa creure que l'escola holandesa ha contribuït a formar la personalitat inconfundible i inmutable del Director de l'Escola de Belles Arts d'Olot.

Els paisatges d'Iu Pascual són riallers, són asolellats, són ben definits de vegetació. Si Pascual és impressionista—que des del moment que és paisatgista no deixa d'ésser-ho—què seran el gran Colom i el gran Mir? Repeteixo: per mi Iu Pascual és el menys impressionista dels nostres paisatgistes moderns.

Alguns ignorants—que en Pintura n'hi ha més del que sembla—sia perquè el mestre olotinista s'ha «personalitzat» i definit mercès al seu talent i visionerisme cromàtic, s'han cregut autoritzats per a col·locar-lo a la capdavantera dels avantguardistes i ultra-modernistes. I quan hi ha d'insuficiència en aquesta concepció inconscient, quanta incomprensió i quanta insensibilitat artística respira aquesta inofensiva «ingenuïtat críticaire». Pascual té el mèrit d'haver introduït en la pintura moderna noves fórmules, no precisament per ell inventades, sinó resoltes i estilitzades amb el seny d'una personalitat culta i té aquest mèrit indiscutible—tant discutit—perquè ens ha *innovat* en una època d'indiferència artística.

Iu Pascual, doncs, influït per Corot i pels holandesos, ha sabut fer-se una «personalitat única i inconfundible i inmutable» en la nostra pintura moderna del paisatge a Catalunya.

I qui ho diria que un tarragoní, tant enamorat de les serres de Prades, s'hagi olotinitzat fins a confondre's amb els olotins?...

Nosaltres sols desitgem que les seves passes per l'Escola de Belles Arts de la nostra ciutat marquin una sòlida renaixença en la tradició artística d'Olot....

Si és així, aquesta glòria el dignificarà en la memòria justiciera dels bons olotins....

J. M. MIR MAS DE XEXÁS

ESCULTORS OLOTINS

MADAME C. STUART
MERRILL

NOIA NUA

Escultures de JOSEP CLARÀ, que també figuraren en el Saló d'Autumne, de París.

DE FOTOGRAFIA

III

EL diafragma té per objecte reduir l'obertura dels objectius. El reduir l'obertura produeix l'efecte de limitar la llum, acostar la distància hiperfocal i en certs objectius més que en altres estendre el camp.

Hi ha qui pot creure que el diafragma contribueix a l'enfoc de l'infinit. Nosaltres diem que no és així: que un objectiu ha de detallar i si és bo detalla l'infinit igual si és diafragmat que si no ho és. L'efecte que produeix en tal cas el diafragma és endurir els detalls llunyans i això, a primera vista, produeix l'efecte d'un millor enfoc. D'aquest parer són també competíssims aficionats i no ho hem vist desmentit enlloc.

En quan a ampliar o estendre el camp en certs objectius, no té gran importància si es parteix de la base que que no es deuen utilitzar plaques, quin costat més llarc sobrepassi a la distància focal de l'objectiu; en rigor millor és que no hi arribin. Per a plaques, per exemple 9x12 deuria emprar-se un objectiu de 15 o més centímetres. Nosaltres utilitzem, per a un camp de 6x6, objectius de 9 centímetres i així a tota obertura resulta sempre el camp ben detallat, inclús en els ànguls. En molts, gairebé en tots els catàlegs de les cases d'òptica, al donar antecedents dels objectius anastigmàtics, ja diuen quina mida de placa cobreixen aquells a tota obertura.

I val més no refiar-se de tenir que diafragmar per a aprofitar més camp, doncs en moltes ocasions — en la immensa majoria d'ocasions — aconsellem operar a tota obertura. Es, al nostre entendre, una veritable mania la que tenen alguns aficionats de diafragmar sempre i en tot cas: ¿de què serveix aleshores — com diu molt bé un autor — l'haver comprat un objectiu de gran obertura que són més cars? ¿De que serveix — afegim nosaltres — disposar d'una lluminositat que permetria obtenir clars-oscurs d'una gran suavitat i amb el detall que els nostres ulls — el millor aparell amb objectiu millor — veuen o aprecien?

Amb tal procediment s'obtenen uns clixés excessivament contrastats que produeixen unes positives falses. Els ulls no veuen allò que ens presenta la fotografia; i aquesta ha de donar-nos la sensació que contemplem l'original; l'original, passat si es vol pel cedàs d'un aparell fotogràfic, preparat degudament i de l'educació i gust artístic del operador.

Nosaltres entenem que pot diafragmar-se — i en alguns cassos és imprescindible — quan s'ha de reproduir una vista panoràmica, per allò que abans hem dit donar més contrastats als detalls llunyans, o quan es fotografia un interior en el que hi ha molts termes que volem que resultin nets i algun a menys distància del punt on comença l'infinit de l'objectiu, o sigui de l'hiperfocal. Aquests consells són donats com a regla general partint del supost de que s'utilitzin obertures 4'5—6'3—5, o per l'estil, doncs les ocasions de diafragmar seran més acostades si s'utilitzen majors obertures i menys freqüents si són més petites. La regla general — és el nostre criteri — no diafragmar: per excepció utilitzar-lo.

Anem ara a parlar de l'obturador. Per de prompte és precís que l'aficionat no confii cegament en les velocitats marcades en els obturadors de les màquines. Fins els marcats en aparells de la mateixa casa no són exactes. Prescindint del que diu un mestre en fotografia de què sempre s'ha comprovat que les velocitats són més petites que les marcades, en comprovacions que hem fet amb aparells iguals, els resultats han estat diferents; i es comprendrà si es té en compte de què la major o menor velocitat depent d'un ressort que pot ésser més o menys resistent. Són coses (les xifres marcades) solament aproximades i com a tals s'han de pendre. D'obturadors tots sabem que n'hi ha de diferents models; els de guillotina, els Compur, els de cortina, etc. No hi ha dubte que aquests darrers són els millors i de més rendiment, i en els que poden ésser calculades amb més exactitud les velocitats.

Els de guillotina es distingeixen per la seva senzillesa i simplicitat. Amb l'obturador de cortina o plano focal arribem a obtenir velocitats d'una mil·lèsima de segon. Això té molta importància en la fotografia del reportatge i en certes ocasions en que vol obtenir-se la reproducció de coses amb un viu moviment. A l'utilitzar l'obturador cal no fer-ho donant-li excessiva velocitat, doncs en la pràctica resulten de gran duresa les fotografies mancades d'exposició; en alguns casos això pot ésser un obstacle per a obtenir detalls en les ombres que apareixen a la vista com una gran taca negra en la positiva.

En el nombre pròxim parlarem dels aparells.

E. BASSOLS

DESPRÉS DE LA CAIGUDA

FANTASIA POEMÀTICA FRAGMENT

*Et emisit eum Dominus Deus de
Paradiso voluptatis, ut operaretur terram,
de qua sumptus est.*

Gen. III, 23.

*Deixant al lluny la porta del Paradís tancada,
van tristos i en silenci vagant els dos Proscrits;
i l'hora en que ofengueren la Magestat sagrada
a cada instant remembren, plorosos i contrits.*

*Els cansa llur presència si van en companyia,
i aixís que se separen decau el seu valor,
tement que feble i sola, com a l'Edem un dia,
torni escoltar l'esposa la veu del seductor.*

*Si obre Adam els llavis, sent ella el vituperi,
mes, trèmula i culpada, no deixa el rei caigut,
qui passejant la vista pel món, son vast imperi,
devora l'enyorança del Paradís perdut.*

*Mai més col·loquis d'Angels, mai més teofanies;
no fruïrà ja l'home les glòries de l'Edem;
no exultarà la terra fins que vindrà el Messies,
ni tornarà Déu Pare fins a l'instant suprem.*

*I Adam, llençat per l'Angel com mísera desferra,
sent la recança inútil d'aquell verger frondós;
i un sol i altre'l veuen corbat sobre la terra,
que ja cap fruit li dona sens un treball penós.*

*Als seus menors desitjos abans tot obeïa,
i l'ànsia de ser lliure va fer-lo presoner,
el Mal volgué conèixer i en pac de sa follia
el Mal sotja sos passos com tigre carnisser.*

*Troba no més l'espina quan vol cullir la rosa,
li puny la consciència el fruit més delicat,*

*i els ulls suaus i tristos de sa gentil esposa
li semblen dos carboncles qu'inciten al pecat.*

*Les passions turmenten la seva carn impura;
on sia que'ls ulls fixi augmenta'l seu dolor...
Com pot donar-li joia l'estàtica natura
quan tan amargues troba les hores de l'amor?*

*L'amor! Ja no li resta com única esperança,
sense l'amor tal volta seria al Paradís;
per ell en son cor feble nasqué la confiança
que va deixar l'esposa al caire de l'abis.*

*Sos ulls no percibeixen ni ombra de bellesa,
contempla la natura morós i displicent,
quan veu que l'herba ondula tremola de feresa
com si vegés alsar-se l'imatge del Serpent.*

*La veu quan el desvetllen els himnes de l'alosa,
li entela'ls ulls quan mira la blava immensitat
i li apareix en somnis aixís qu'en ser nit closa
cerca en la pau nocturna descans pel cos lassat.*

*En perdurable lluita va rossegant la vida;
ja'l glassa l'hivernada, ja'l crema el sol d'estiu;
i en va repòs demana, com àguila ferida
qu'esmaperduda vaga i enlloc troba son niu.*

*I veu al llarg dels segles l'humanitat caiguda
fent via per la terra sense trobar conhort;
i mira com sa dalla fatídica i temuda
arbora inexorable l'espectre de la mort.*

JOSEP M.^o DE GARGANTA

REFLEXIONS SOBRE LAMARTINE

Raphaël, aquesta obra de Lamartine de una factura extremadament romàntica i que fa pensar amb el *Werther de Goethe*, és un document autobiogràfic. Ell retrata una part de la vida de l'autor, llavors del seu sojorn a Aix-les-Bains durant els mesos d'agost i de setembre de 1816 i la seva estada a Maçon on hi tenia la casa pairal, i després a París per a retornar altra volta a Màçon i a Aix-les-Bains fins a les darreries del 1817. Així, doncs, *Raphaël* són les memòries d'un any de la vida de l'autor de *Ischia*.

Lamartine, segons ell mateix ens conta, havia passat una primera joventut força frívola, d'aventures galants i d'amors fàcils... Però no es féu esperar en ell un canvi radicalíssim... En 1816, malalt, anà a cercar la salut a Aix-les-Bains, un bell poblet de la Savoia. Llavors Lamartine tenia 26 anys. Allí hi conegué a n'aquella que en les seves poesies anomena Elvira, però que en veritat es deia Júlia des Herettes, una pobra física muller d'un vell home ciència, membre de l'Acadèmia de medicina, però que en realitat no era res més que la seva afillada amb el títol d'esposa.

Júlia despertà en el cor del poeta el veritable amor, un amor espiritual i orfe de tot sensualisme, desconegut per ell fins allavors... Venturosament correspost, Lamartine passà unes sis setmanes a Aix-les-Bains sadollades d'alta felicitat, passejant amb Júlia per les muntanyes veïnes o breçolant-se en les aigües d'aquell llac que tan mestriolament cantà... *Raphaël* té, en remembrança d'aquestes jornades, unes pàgines de una bellesa i sensibilitat colpidores... En elles hi ha abocades tota l'ànima, tota la passió del poeta... Són unes escenes, gosaríem dir, escrites amb la mateixa sang i amb les mateixes llàgrimes — adés de felicitat, adés de malhaurança — de Lamartine...

Entrat que fou l'hivern, Júlia degué retornar a París al costat del seu espós, o millor dit, del seu pare. Al cap de poques setmanes, Lamartine, enyoradiç de la seva estimada, anava a reunir-se amb ella, mercès als pocs diners que pogué entregar-li la seva mare, il·lusionada amb la fal·lera de que el seu Alfons tenia necessitat de traslladar-se a la gran ciutat per a fer-se home...

A París, estudià, conegué personatges de renom i, sobretot, visitava a Júlia tots els dies... Estalviant en extrem, portant una vida humilíssima, pogué sojornar a París fins pel maig de 1817... Després retornà a casa seva i d'allà a Aix-les-Bains, on havien quedat que es trobarien altra volta pel setembre... Però en lloc de rebre l'estimada visita de Júlia, Lamartine s'assebentà de la trista nova de la seva mort.

* * *

Les *Méditations Poétiques* apareixeren pel març de l'any 1820, això és, dos anys després de la mort de Júlia. L'emoció produïda per aquest llibre fou unànime. En les seves produccions posteriors, Lamartine podrà ésser més profund, més hàbil, més artífex de la paraula, però sempre serà el poeta de *Le Lac* i de *L'Isolement*. Aleshores tenia ben fresc encara el record de Júlia, d'Elvira que ell anomena, d'aquella dona que l'havia redimit fent-li gustar per primera volta les agreuolces emocions d'un amor quasi angèlic... I aquest amor l'inspirà dues peces destinades a l'immortalitat. *Le Lac* i *L'Isolement* són una mostra ben eloqüent dels efectes de l'emoció i de la sinceritat poètiques. Per això aquests versos, com tots els escrits en uns moments d'intens arrobament d'esperit, més que unes sencilles pàgines construïdes amb frases més o menys belles, fan l'efecte d'ésser el mateix cor del poeta qui parla.

Si belles i més que belles sublimes ens han semblat sempre les estrofes de *Le Lac* i *L'Isolement* més ens ho han semblat encara després d'haver llegit *Raphaël*, després d'haver seguit pas a pas les vicissituds d'aquell amor i d'aquelles escenes que les motivaren...

Com ens ha fet participar de la seva dolor el poeta al retornar al indret on s'hi escolaren les hores més plaents de la seva vida i veu encara les mateixes muntanyes, els mateixos boscos el mateix riu i el mateix llac testimonis de la seva ventura! Més...

*Que me font ces vallons, ces palais, ces chaumières,
vains objets dont pour moi le charme est envolé?
Fleuves, rochers, forêts, solitudes si chères,
un seul être vous manque, et tout est depleu plé!*

El poeta sent per tot una fonda indiferència... Res l'importa ja de la magnificència del paisatge... Tot ho omplena, però, l'enyorada figura de Júlia...

*Que le tour du soleil ou commence ou s'achève,
d'un œil indifférent je le suis dans son cours:
En un ciel sombre et pur qu'il se couche ou se lève,
qu'importe le soleil? je n'attends rien des jours.*

*Quand je pourrais le suivre en sa vaste carrière,
mes yeux verraient partout le vide et les déserts:
Je ne désire rien de tout ce qu'il éclaire:
je ne demande rien à l'immense univers.*

I el seu neguit troba consol en la fe i voldria deixar a la terra el pes feixuc del seu cos per a remontar-se vers aquelles regions mansió solament dels esperits:

*Mais peut-être au delà des bornes de sa sphère,
lieux où le vrai soleil éclaire d'autres cieux,
si je pouvais laisser ma dépouille à la terre,
ce que j'ai tant rêvé paraîtrait à mes yeux.*

*Que ne puis-je, porté sur le char de l'Aurore,
vague objet de mes vœux, m'élancer jusqu'à toi!
sur la terre d'exil pourquoi resté-je encore?
il n'est rien de commun entre la terre et moi.*

Retòrica? Romanticisme? Escola o moda d'un segle tot això? No i mil voltes no. En tot cas expressió franca i sincera de les emocions i estat d'esperit del poeta sublimades, és a dir, fetes belles per la força de la inspiració i el geni de l'artista. S'ha blasmat molt, en aquests últims anys, gran part de la literatura del segle XIX i precisament per això, per *romàntica*. El nom de *romàntic* ha estat acullit moltes vegades amb una rialla burleta, i ha estat sinònim d'exaltat, de xavacà i altres etitets més o menys desdenyosos. Però romanticismes i romanticismes hi ha. No tot és de la factura del *Tenorio* de Zorrilla, sinó que tot el contrari, en el romanticisme hi ha obres d'una bellesa, sensibilitat i emoció que poques del noucents les han superades. I concretant-nos en la poesia, gosariem afirmar que des d'aleshores se n'han escrit ben poques que mereixin el nom de tals. Podran ésser més o menys ben construïdes, podran tenir més o menys inspiració i complir amb totes les lleis de la poètica, però... on és aquella emoció, aquella ànima que vibrava dintre les estrofes dels romàntics i aquell interès que posava les obres llurs a les mans de tothom sense distincions de cultes i incultes? Ara, al llegir la major part de la poesia contemporànea, provem unes sensacions que no ens penetren més endins de la pell; sentim, (això qui ho nega?) més o menys plaer estètic, però confessem que cap ens ha penetrat tant a dintre el cor, cap ens ha fet vibrar les fibres del nostre esperit, cap ens ha fet provar uns moments d'intensa emoció com les que ha produït el romanticisme. La majoria dels poemes contemporanis ens deixen freds o quasi freds. I si algun ha arribat a interessar-nos han estat els posseïts d'una tendència més o menys romàntica «Cal estar emocionats si volem emocionar» algú ha dit. Per això la poesia que més endins ens penetra, la que ens fibla més agudament el cor, és la produïda ens els moments en que el poeta sent amb tota intensitat la dolor o la joia; quan en el poeta tot plora o riu a dintre seu. I diríem més bé plora solament, ja que la manifestació més pura i més fidel d'una alta joia, no és pas precisament la rialla, sinó les llàgrimes..

Doncs bé, el romanticisme, i si més no, el romanticisme autèntic, és això: emoció i sensibilitat dites amb una forma sincera. Avui, la majoria dels poetes es veu que s'en donen vergonya d'obrir els seus cors, de manifestar l'estat de llurs esperits. Per això s'entretenen a cantar de una manera freda, sense lirisme, l'ombra de la font, el núvol que passa i el nasset d'una noia, o cauen en una poesia d'anàlisi filosòfic. Bo serà tenir present la serenitat i l'equilibri dels clàssics, però també cal no menysprear l'emoció i la sensibilitat que es troba en l'obra dels romàntics.

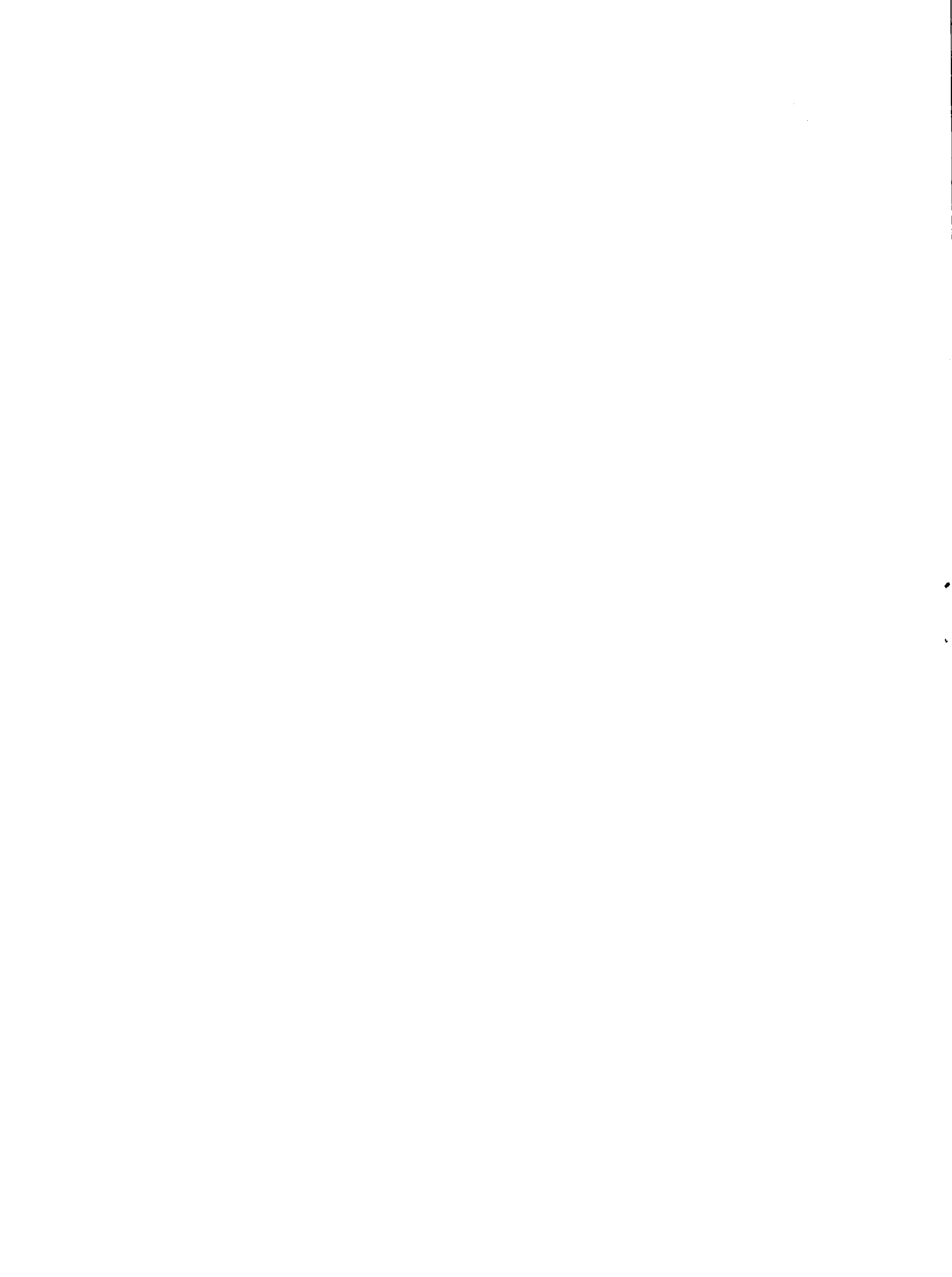
Advoquem per una poesia que surti, no del cervell, sinó del cor, de l'ànima del poeta...

RAMON PLA I CORAL

REFLEXE

(Clixé de E. Bassols. Secció Art Fotogràfic)

Llibres nous

EGLOGUES I ALTRES POEMES. — per Joan M.ª Feixas, *Prevere.* — Estampa Viader.— *Sant Feliu de Guixols, 1926.*

Els amics del malaguanyat Mossèn Feixas han tingut la noble pensada de reunir la seva producció poètica en un volum i el bon encert d'encomanar als cultes literats Octavi Saltor i Mossèn Camil Geis la tria dels materials. La llur excel·lent obra d'amistat ha estat coronada pel gloriós mestre Ruyra amb un pròleg ple d'afectuosa simpatia pel difunt poeta.

L'obra de Mossèn Feixas dóna la impressió d'ésser dominada per un sentiment potentíssim, la joia de viure. Una joia subjecta, però, a una ordenació que no falla gairebé mai, i el secret de la qual és la fe religiosa. Mossèn Feixas pertany a aquest corrent, del qual Manzoni, Mistral i Longfellow són els representants més eminents, que troba en el conjunt de la nostra vida temporal—més concretament, en la vida dels humils—el motiu de la seva inspiració, però que no oblida mai el nostre origen ni el nostre final destí. Es el corrent que a Catalunya han representat sobretot Llorente i alguns mallorquins il·lustres (Aguiló, Salvà, Riber, Ferrà). Dintre d'aquesta tendència ell representa una modalitat extremadament optimista; el seu enamorament de la vida quasi no li deixa veure mai les misèries que en són inseparables; la fe, doncs, li serveix més sovint de fre per no caure en una exaltació pagana que no pas de mitjà de mantenir l'optimisme. La vida que atreu el seu entusiasme és, com hem dit, la dels humils, la dels pastors i pagesos que viuen en contacte amb la naturalesa i frueixen d'ella i de l'amor sense preocupacions trascendentals sota la destra guiadora de Déu.

Es clar que, dintre d'aquesta orientació, de vegades es decanta a uns aspectes amb preferència a altres. Així, una part molt considerable de la seva obra és dedicada exclusivament a les emocions religioses que, d'acord amb el seu temperament líric, neixen de l'adoració a Déu, a la Verge i als Sants, de la consideració dels beneficis que en rebem i del desig de llur protecció en aquesta vida; Déu és, per aquest poeta, el rector de la seva vida terrenal clara i exultant, i el terme de les seves activitats quan vingui la mort, ni desitjada ni temuda. Excepcionalment, conseqüència potser de la influència verdagueriana, mostra interès per les aspiracions místiques, tan impròpies del seu caràcter. Una altra ramificació de la seva activitat essencial és el sentiment quasi exclusiu de la naturalesa, que deixa a segon terme, i fins aparentment abandonats els altres elements de la seva vida poètica; moltes vegades aquest sentiment de la natura es manté en un estat de joia vaga, indefinida; en moltes d'aquestes visions de la naturalesa hi és ben manifesta la influència de Maragall i dels seus deixebles Navarro i Guasch. També es nota la influència d'En Guasch en les poesies inspirades principalment per l'amor, entre les quals n'hi ha algunes—pertanyen a les *Eglogues* i sembla que són dels primers anys del poeta—que donen una visió un xic pagana de l'amor, hom hi sent, com diu En Ruyra, *certa flaire gentilica*, en oposició al veritable esperit del poeta; potser és degut a una influència momentàniament excessiva de Virgili, que ell veu generalment a través de Mistral.

L'esperit optimista del nostre poeta sembla que en alguns moments molt comptats—defalleix i deixa pas a la melangia, algunes vegades purament transitòria i sense afectar la seva joia essencial, però d'altres acompanyada d'un neguit més profund davant de la caducitat de les bel·leses i goigs d'aquest món. I és interessant de constatar que les millors poesies del recull són precisament els dos sonets del *Cap al tard a la Devesa de Girona*, en els quals aquest neguit es manifesta més fort que no en cap altra de les obres de Mossèn Feixas.

Anotem també, abans d'acabar, l'assaig, més o menys encertat, que Mossèn Feixas féu d'adaptació dels metres clàssics al català.

Mossèn Feixas morí jove, i no podem saber si hauria evolucionat ni fins on hauria arribat com a creador de bellesa. Aconsolem-nos amb l'obra que ens ha deixat, reveladora d'un esperit cultivat i fi, i fem-nos nostres les paraules finals del bell pròleg d'En Ruyra: *Preguem per ell.*—JOAN DE GARGANTA.

AMOR SILENCIOSA. — per Maria-Teresa Vernet.— *Central Catalana de Publicacions MCMXXVII*

Coneixiem a Maria-Teresa Vernet—la jove i joventíssima escriptora catalana—per les seves delicadíssimes poesies del més pur i autèntic lirisme, reveladores d'una fina i gens comú inspiració. També havíem gustat les primícies de la seva prosa intel·ligent en alguns treballs dispersos per periòdics i revistes de Catalunya.

Més veus-aquí que ara, un volum nodrit i dens qui porta per títol *Amor Silenciosa*, ens ofereix l'avinentsa de poguer fer-nos una idea cabal i completa de la personalitat literària d'aquesta escriptora.

Sense pecar d'exagerats, sense caure en un mot hiperbòlic, diríem que aquest llibre de Maria-Teresa Vernet és digne de rebre'l amb totes les campanes de l'alegria al vol.

El llibre ens ha extranyat i no ens ha extranyat a la vegada. Per ço que ja havíem llegit abans d'aquesta escriptora avançàvem que la Vernet podia escriure coses d'una maduresa i d'una perfecció ben notables. Mai hauríem cregut, però, que les seves dòts, que les seves possibilitats arribessin tant amunt. Si abans ens deiem «veus-aquí una damisella que ja escriu poesies amb una mà de mestre», al acabar de llegir *Amor Silenciosa* ens havem dit interiorment, admirats i entusiasmats ensemps: «veus-aquí una joveneta, adolescent quasi, qui ja escriu novel·les dignes d'un autor madur».

Tots aquells a qui us plauen les bones lectures, tots els qui a ameu en els llibres la gràcia, l'emoció i l'art, llegiu aquest llibre de Maria-Teresa Vernet. Tota la seva lectura serà per a vosaltres un entreteniment de joia. El seu estil, graciós i clar, les seves evocacions de les figures i del paisatge, les seves imatges plenes de color i sempre justes i l'emoció que l'obra respira, us brinden uns moments d'alta delectança. En *Amor Silenciosa* hi ha pàgines que semblen poemes en prosa, escrits d'aquella manera que Maria-Teresa ens té acostumats i que la fan tant i tant estimable.

Sembla un somni que en una autora tant novella encara, siguin possibles aquesta consciència tant fonda de l'art d'escriure i, més que tot, de la vida. Vegeu sinò l'argument de la novel·la. Vegeu sinò el caràcter tant humà dels personatges. Són d'aquells que difícilment s'obliden, com la *Mila* de *Solitud* o com el protagonista de *Jordí Fraginals*.

Amb raó ha dit l'il·lustre crític J. Ferran i Mayoral, el just prologuista d'aquest llibre: «La seva obra restaria com és; els atzars de la vida la podrien interrompre; res ja no marciria en el seu front l'aureola; restaria d'ella només el sonet *Pluja de clavells* o les pàgines de Maria-Dolors, i ja no serien completes sense elles les nostres antologies».—RAMON PLA I CORAL.

XENIUS.—*La nova promoció catalana davant de la campanya de descrèdit orsià.*—*Conferència llegida a l'Ateneu Enciclopèdic Popular per S. Sarrà Serravinyals.*—*Editorial Lux MCMXXVII.*

Havem rebut l'edició d'aquesta conferència on el seu autor s'esforça en acreditar i defensar la personalitat de Xenius, amb un to exagerat i fora del cas, com si volgués dir que la pèrdua de l'Ors ha d'ocasionar un imminent cataclisme a la cultura catalana. Creiem, senyor Serravinyals, que aquest assumpte ja ha estat prou debatut i comentat. Si un dia a casa nostra hi hagué una innegable fal·lera per la persona de Xenius, aquesta fal·lera desaparequé tant prompte ell ensenyà el llautó, tant prompte Catalunya es donà compte de la seva fuleria. Xenius aparentà primer una cosa però després en resultà una altra de ben diferent. En ell hi havia més *pose*, pedanteria i engreïment que res més. Quin concepte hom s'ha de formar d'una persona que es fa dir *el mestre?*—R. P. i C.

OLOT CULTURAL

BIBLIOTECA PÚBLICA

Aquest centre de cultura olotina, casal i arxiu de pergamins, llibres i publicacions nostrades, és per nosaltres com una mena d'arca nupcial que ben generosament guarda les il·lusions i joies més preuades.

Ordenada i reorganitzada d'ençà la segona decena de la present centúria, sota la direcció i guiatge dels bons patricis i generosos iniciadors en Josep M.ª Capdevila i en Joaquim Danés, la nostra biblioteca ha fet tot ço i molt més de ço que les seves possibilitats econòmiques i locals li han permès la ordenació i catalogació, les «Memòries anyals», la «Exposició Bibliogràfica de la Premsa Olotina», entre altres, són, per nosaltres, un bon record i una bella penyora.

L'ASSOCIACIÓ DE MÚSICA

Mercés a aquesta agrupació íntima dels amics de la música (de la veritable música), hem pogut, en col·laboració amb les associacions germanes, gaudir belles audicions dels nostres músics: Manén, Costa, Cugat, Macià, el quartet Renaixement, l'Orquestra Pau Casals, Na Mercè Plantada,

CINGLERES DEL FAR

(Clixé de Sebastià Maria. Secció Art Fotogràfic)

Na Josefa Regnard, Na Maria Barrientos, entre altres, ens han ofert a casa mateix la sinceritat de la nostra música i les excel·lències del seu art.

Ultra aquestes audicions, els virtuoses mundials i les agrupacions sinfòniques de més vàlua, Crickboom, Marechal, els quartets de Viena, Zimmer i Redelé i la Sinfònica de Madrid han desfilat també per la nostra «Associació».

Fundada a finals del vint-i-dos, aquesta institució musical ha donat IV cursos i II curssets amb una regularitat i encert dignes del més gran elogi. Per això és més lamentable que la quantitat de protectors i socis numeraris no corresponguin a l'esforç i altruisme dels seus directius, que, com en Jaume Tenas i en Raimond Vayreda, li han hagut de fer de pare i padrí.

Tan mateix un concert al mes és, econòmicament, un petit sacrifici i artísticament, fins humanament un complement de vida ben necessari, gairebé indispensable.

MUSEU

En el nostre Museu Municipal hi trobareu de tot, perquè hi ha de tot; no és *interessantíssim*, però és interessant. Nonito Escubòs, Mossèn Gelabert, Joaquim Danés i Esteve Font Marcè, són els noms més favoreixedors de les millors col·leccions artístiques, geològiques i històriques que conté el nostre Museu.

Llàstima que els olotins no ens en preocupem massa d'aquesta institució cultural; per ço, avui, no està instal·lat tal com la seva importància requereix i necessita.

«L'ESCOLA DE BELLES ARTS»

Parlar d'aquest emporium de l'Art Olotí, és el mateix que dir que d'aquest lloc acadèmic muntanyenc n'han sortit les eminentes figures més il·lustres d'Olot; els Vayreda, els Berga, Clarà, Blay, Domenge, són noms que dignifiquen aquesta Escola, que, si bé no està proveïda encara de les necessitats que hi obirem, no obstant té una història i uns llores que la fan mereixedora de respecte i consideració.

D'aquesta Escola en sorgeix, actualment, una bella volada de joves artistes, que esperancem seran dignes successors dels seus mestres.

El seu actual director, lu Pascual, és una activitat plena d'optlismes.

LA BIBLIOTECA POPULAR

Era a mitjans de l'any 1915....

Olot, fent honor a la seva fe i a la seva tradició cultural i artística, va acudir immediatament al concurs i dos anys després, l'any 18, era inaugurada a la nostra ciutat una de les primeres biblioteques populars de Catalunya. «La Biblioteca Popular», ara com ara, és el principal fogar de cultura a la nostra ciutat. Curssets, converses i conferències han estat donades pels més autoritzats investigadors de les nostres arts i les nostres lletres. Els 1.500 volums inaugurals s'han augmentat a 4.300 corresponents a totes les especialitats i gustos i els 3.000 llegidors de l'any 19 han rebassat l'any passat la xifra de 6.000 perteneixents a tots els nivells de cultura i estaments socials. Certament que hi deu haver contribuït el desvetllament, és clar, l'amabilitat i gentilesa de les senyorettes bibliotecàries que la regeixen i que ens han fet de llur amabilitat gentil ofrena.

«L'ORFEÓ POPULAR OLOTÍ»

Aquesta institució musical fou fundada l'any 1914 a l'escalf de l'entusiasme que produí la interpretació del Gran Oratori de Perossi «*La Resurrecció de Llatzer*» per una aglomeració d'elements fins aquell dia dispersos, que actuaren sota la valenta batuta de l'actual Director Mossèn Fèlix Farró, que és l'ànima del nostre Orfeó.

Amb entusiasme cada dia creixent ha anat conreuant el cant popular, barrejant-lo amb quelques composicions clàssiques, però en el que es destaca vigorosament és en la interpretació de corals religiosos i de les sardanes, en les quals hi posen tot l'entusiasme d'una cosa sentida i viscuda.

Ha fet sovint algunes sortides, essent ben remarcables la de Palamòs, Banyoles, Arenys de Munt i especialment la realitzada a la xamosa Vila de Lloret on han obtingut, indubtablement, el més sorollós èxit artístic, posant-se al front de les entitats corals gironines.

LA CARITAT

Heus ací la institució que més honora la generositat i altruisme dels olotins.

Basada en el setial més ferm de la humanitat «La Caritat» és l'obra del poble. Va ésser organitzada interinament a l'Hospital de Sant Jaume i tres anys després era desplaçada a l'Hospici i organitzada definitivament al gran Casal del bisbe Lorenzana, mercès al zel i guiatge del seu digne president en Candi Agustí i zelòs administrador en Joan Aumallé i als grans patricis i protectors de l'Obra, C. Aulinas, C. Plana i B. Roviola entre altres molts, els quals llegats (1) li han permès una vida pròspera i gairebé autònoma.

Es des de ara que aquesta institució dona fé de vida instal·lant successivament els menjadors dels pobres, els albergs infantils, i posteriorment l'Assil als pobres vellets desemparats, que són l'orgull dels seus organitzadors i del nostre poble, que la mostra als seus amics i visitants com una de les joies més preuades.

JOAN ALCOVER

EN EL PRIMER ANIVERSARI DE LA SEVA MORT

EL dia 25 del passat mes de febrer, va complir-se el primer aniversari de la mort del gran poeta mallorquí, Joan Alcover; avui, viu encar el record del seu punyent traspàs, sigui'ns permès esmentar el fet que va contar-nos un bon amic mallorquí i que conté un agut comentari seu a una bella poesia de Josep Carner.

En Carner li llegia la deliciosa «Cançó d'un doble amor»:

*L'amiga blanca m'ha encisat
també la bruna,
jo só una mica enamorat
de cadascuna.*

Don Joan no semblava pas estar del tot conforme amb el dualisme tant falaguerement admès per poeta. Seguiren les dues estrofes que alternen amb la tornada precedent, fins arribar als versos finals que fan:

*I quan ja són aprop de mi
i ja mos dits les agambolen
sota les túniques de lli
hi ha dues vides que tremolen.*

Aquí, el gran poeta va observar somrient: Em sembla Carner que vosté té poca experiència. desenganyi's.... s'esgarraparfen....!

Per la transcripció R. V. C.

(1) la suscripció popular i donatius variis.

En el primer centenari de la mort de Beethoven

EL prop passat dia 26 de març va escaure's el primer centenari de la mort del geni de Bonn, el gran músic Lluís Van Beethoven.

En complir-se anys del seu traspàs i en recordar l'alta valoració de la seva obra artística, serà avinent recordar també els principals trets del seu caràcter i les dades essencials que tenim del seu pas per la terra.

Romain Rolland, un dels seus biògrafs més complerts, ha passat en la seva obra capdal—aquesta torrentada d'humanitat que porta per nom *Jean Cristhophe*—les circumstàncies i caràcters principals de la vida de Beethoven, fins a l'extrem que molts fets de la infància i de la joventut d'aquest músic són els mateixos en la infància i joventut de l'heroi de la seva novella.

El seu temperament revolt i l'ardidesa del seu caràcter, en lluita constant contra la força del destí advers, féu de Beethoven un geni incomprès per la major part dels seus contemporanis, tot i que la bondat de la seva ànima traspua constantment en la major part dels seus escrits, sobressortint d'entre ells els mots que es troben en una fulla d'albuim datada del 1792:

*Fer tot el be possible —estimar per damunt tot la llibertat—
i baldament fos per un tron— mai no traïr la veritat.*

Es sorprenent el fet que un home que visqué en un estat de constant tristesa, sobretot a les darreries de la seva vida en què la seva dolència ja no tenia remei, pogués crear el sublim Cant de Joia que, glosant les magnífiques estrofes de Schiller, trobem en la seva Novena simfonia; val a dir, però, que són precisament aquests estats d'inspiració sorprenents els que ens donen la mesura justa dels genis que com Beethoven la providència porta al món per estimul i exemple de tota la humanitat.

RAIMOND VAYREDA I CASABÓ

Cròniques d'Art

Exposició Ju Pascual. —Sala Arenyès.

Un nou èxit ha obtingut a Barcelona el notable paisatgista Ju Pascual, Director de l'Escola de Belles Arts de la nostra ciutat. Noves «tentatives» són les que hom ha pogut obrir en l'obra de l'olors del mestre, per ço tota la crítica a l'elogiar-li les seves valors, fa constar unanimitat aquesta novetat inesperada del pulere paisatgista de l'Escola Olotina.

D'entre les crítiques més sobressostints, devem fer esment de la d'en Carles Capdevila a «La Publicitat», en la qual s'estudia la personalitat evolutiva de Pascual.

Recullim ací la crítica de Rafel Benet, que publicà «La Veu»:

«Ju Pascual en la seva actual exposició de l'Estudi Areñas—una de les millors que ha fet aquest artista—afirma el seu sentit de paisatgista pur. El seu idíl·lic sentiment de la natura, es plasma en les seves teles olotines, amb aquella sabor inconfusible. Pascual—líric del paisatge—té, però, una sintaxi de pintor entre flamenca i holandesa primitiva, entre anglesa al Constable, entre francesa al Corot i al de Barbizón. Hi ha també en la pintura d'Ju Pascual una prosòdia pictòrica, la qual matisa la construcció: quatre gotes de rosada impresionista.»

Les Arts i els Artistes.—Galeries Laietanes.

Una de les millors—per no dir la millor d'enguany—exposicions col·lectives que hom ha pogut admirar en aquest curs de 1926-27 és, sens dubte, la que suara han exhibit en les Galeries Laietanes l'agrupació de «Les Arts i els Artistes».

Tots els artistes que hi han col·laborat han aportat a l'exposició obres valioses. Per tant, aquesta manifestació no ha estat una exposició més, sinó que ha constituït una bella nota artística d'actualitat.

Hi figuraven obres de Rafel Benet, Ricard Canals, Julià Castelo, Joan Colom, Felin Elias, Jaume Guàrdia, Manuel Humbert, Francesc Labarta, Lluís Mercadé, Jaume Mercadé, Joaquim Mumbrú, Josep Obiols, Ivo Pascual, Marian Pidelaserra, Enric Ricart, J. F. Ráfols, Joan Sarra, Josep de Togores, Francesc Vayreda, pintors; Enric Casanovas, J. Claret, J. Dunyac, Pau Gargallo, J. Rebull, escultors, i uns bells dibuixos de Pere Inglada.

Exposició

Del 9 al 22 d'Abril pròxim farà una exposició de les seves teles el jovenet artista Ramon Barnadas, en un dels salons de les Galeries Laietanes.

D'ací i d'allà

Per a l'Homenatge a Mossèn Collell

Amb unanimitat confortant, tota la premsa, sense distinció de matizos, ha respost adherint-se a l'homenatge al patriarca del periodisme català, Mossèn Jaume Collell.

En la bella iniciativa del volgut amic J. Bertran i Pijoan, amb el ressò entusiasta que ha produït, creiem és un deure nostre afegir-hi el desig d'aquesta humil publicació de que, en l'acte d'efectuar a l'Il·lustríssim Canonge l'entrega de la ploma d'or, revestits tota la solemnitat i brillantor que es mereix l'osequit i que celebrant-se precisament en la preuada ciutat de Vich, s'organitzés un banquet, un acte de confraternització on hi assistirien representants de la premsa de Ciutat i de tots els indrets de les comarques catalanes. Això seria una veritable assemblea comarcal.

REVISTA D'OLOT així ho enten i ho proposa sincerament. D'acceptar-se la idea no dubtem fóra un goig per a tots els adherits a l'Homenatge i per a l'homenatjat.

Motius diversos de compaginació que haurien retrassat la sortida del present número ens han privat de publicar notables articles biogràfics dedicats a Mossèn Collell, en els quals s'hi fa un estudi respecte la personalitat literària de l'eximí Canonge, degut a la ploma de estimadíssims i competents companys nostres.

REVISTA D'OLOT obra una subscripció per a contribuir a l'ofrena de la Ploma d'Or al venerable periodista comarcal.

Per a subscriure's dirigir-se a Passeig de Blay, n.º 12-1er. o a Impremta Aubert, Superior, 35.

ACONTEIXEMENT ARTÍSTIC-TEATRAL

Debut del tenor Jaume Castellví

El dia 23 del Febrer passat tingué lloc en la nostra ciutat un gran aconeteixement artístic-teatral. Jaume Castellví, el simpàtic amic i pulcre tenor que tant de temps convisqué entre els olotins, féu el seu debut artístic, magnífic per cert, en el nostre Teatre Principal, amb la representació de la famosa òpera «Tosca» de Puccini, amb la brillant cooperació de notables artistes i cors del Gran Teatre del Liceu de Barcelona. Per ço poguérem admirar, a més del bon i notabilíssim debut del jove artista Castellví, a la bella artista Sofia Vergé, que encarnà el paper de Tosca amb tota espiritualitat lírica. El baríton Josep Canudas ens agradà molt, com totes les demés parts que hi col·laboraren: Jaume Ros, Josep Fernández, J. González, J. Granollers, Angelo Righi, etc., cumpliren bé el seu comés.

Felicitem a l'amic Castellví per l'èxit del seu debut i li desitgem molts èxits en la seva carrera artística, agraint-li sobremanera el seu afecte als olotins, com ho mostra l'haver escullit a la nostra ciutat per a fer-hi el seu debut artístic.

El marquès de Balanzó

Ha mort a Barcelona, tant exemplarment com havia viscut, l'excel·lent patrici Llorenç de Balanzó i Pons, marquès de Balanzó. Deixa una traducció de la *Divina Comèdia*, que és la primera que s'ha publicat sencera en català, varies obres de teatre catòlic i algunes de propa-

ganda catòlica i de pietat. Cristià fervorós i ciutadà íntegre, fou també un model per la seva laboriositat intel·lectual i artística.

Descansi en pau el marquès de Balanzó, i rebin els seus nebots i estimats col·laboradors nostres Josep M.ª Capdevila i Antoni de Bolòs el testimoni del nostre condol.

Monografies mèdiques.—L'Electrocardiografia en el diagnòstic de les malalties del cor pel Doctor Cristià Cortés

L'electrocardiografia va prenent una importància capital en la clínica que recorda els primers moments de la radiografia i no tardarà molt que el metge enviarà el seu malalt sospitós d'una cardiopatia al electrocardiòleg per, amb la gràfica a la vista, concretar un diagnòstic i precisar un tractament.

Per a això era indispensable un tractat que dongués als metges coneixement del que significa el nou mitjà exploratori i sobretot els ensenyés la interpretació d'un electrocardiograma, que davant de la gràfica sapiguessin veure el trastorn cardíac. Això és el que ha aconseguit el Doctor Cristià Cortés en el volum darrer de Monografies Mèdiques.

Traçudament dona al lector un concepte ben clar de l'electrocardiografia i com s'han de llegir les seves gràfiques. Demostra l'autor en ell un gran coneixement de la matèria fill d'un estudi profund.

A l'ensem cal lloar-lo per la claretat en l'exposició que fa atractiva una lectura que potser en altres mans hauria esdevingut àrida.

L'obra va il·lustrada amb més de 40 gravats, molts d'ells de la col·lecció particular de l'autor, altres de nostres clíniques i hospitals.

Monografies Mèdiques surt en aquest darrer volum millorada en paper i en presentació, ço que la fa més atractiva.

Llibres rebuts

Hem rebut l'excel·lent i suggestiva novel·la «Jordi Friginals» de J. Pous i Sabater. També hem rebut «Donya Quixotina» de Clovis Eimeric, i «El Greco y Toledo» de Joaquim Pla i Cargol.

En parlarem tal com es mereixen en el número vinent en la nostra secció «Llibres nous».

El Carnestoltes

Si un troç d'optimisme tenim dels homes és aquesta dies, en els quals, per any i paulatinament, va esvaïnt-se aquesta festa tant poc humana, i no obstant! tant sincera, tant esbogerrada de sensualisme!...

Enguany també ha passat el Carnestoltes, i si no hagués estat per l'embelliment de salons de les societats recreatives locals i pel major número de balls, ni ens en haguérem donat compte de que fossim en ple Carnaval... Potser tres o quatre foren, a tot contar, les disfresses que hom pogué admirar (?)...

Fem constar, però, el bon gust en el decorat dels salons de la «Indústria i Comerç», dirigit pel nostre bon amic Casas, i «Centre Fontanella», sota la direcció dels germans Sacrest i Danés.

Una idea al vent

Molt ens plau fer constar l'èxit que ha obtingut «Una idea al vent» del company comarcal Enric Bosch i Viola, Director de «L'Avi Muné» de Sant Feliu de Guíxols.

Voldriem, doncs, que fos també un èxit practic.

Imp. de P. Aubert.—Carrer Superior, 35 i Nou de S. Antoni. 7. Olot

FUSTERIA ARTÍSTICA

ENRIC FAJEDA

: : Es fan treballs amb : :
: : fusta de totes classes : :

Especialitat en models i
Ebenisteria

Carrer Clivillers, 13 — — OLOT

Centre Administratiu - Comercial

Joan Triadú Mitjà

Major, 10 — Teléfon n.º 295 — OLOT

Corresponsals a Madrid, Barcelona i Girona

Ingrès cuotes servei militar - Llicències de caça, pesca, i tenència d'armes - Passaports - Títols de Chófer - Registre i traspessos d'automòbils - Certificats de penals i d'Últimes voluntats

Consultori de tota mena d'assumptes de caràcter administratiu i comercial

Compra-venda i administració de finques

SEGURS EN GENERAL

Accidents - Incendis - Vida

Transports marítims i terrestres

VIATGES A «FORT-FAIT»

Bitllets Circolars, Kilomètrics, Individuals, Col·lectius, per a Agrupaments culturals, Grups excursionistes, Societats d'esbarjo, Congressos, Pelegrinacions, etc., etc.

ADUANES

Servei especial per a l'importació i exportació

HORES DE DESPATX: De 9 a 13 i de les 19 a 21

Perfumeria LLACH

MODERNA
FARMACIA
LLACH

PLAÇA ALFONS XII
TELEFON 23. - OLOT

MOBLES DECORACIÓ
INSTAL·LACIONS

Estils Antic i Modern

SECCIO ESPECIAL DE
MOBILIARI LITÚRGIC

Raimond Vayreda

Successor de H. Rocamora

Diputació, 111
(Xambú Burrol)

BARCELONA

BANC HIPOTECARI D'ESPANYA

Delegació a Catalunya

Plassa de Catalunya, n.º 17 ===== **BARCELONA**

P r é s t a m s

amortitzables

de 5 a 50 anys a

propietaris de finques

rústiques i urbanes

Facilitarà informes i follets,
gratuitament, el Representant
en aquesta comarca

D. LLUÍS AYATS

O L O T

LA MUNDIAL

Societat de Segurs Mutus de Vida, Supervivència Previsió i Ahorro

Autoritzada per RR. OO. de 8 Juliol 1909 — 22 Maig 1918 i 22 Gener 1925

GARANTIA ESPECIAL ————— **SEGURETAT ABSOLUTA**

Efectuats els dipòsits necessaris amb arreglo a la Llei i Reglament de Segurs

LA MUNDIAL és una Societat administradora de cooperatives mútues, situada a Madrid, Major, 6-8, que, además de les garanties exigides per la nova Llei de Segurs, de 14 de Maig de 1908, ofereix als seus assegurats l'especial garantia de respondre'ls-hi amb un capital propi.

Per ell i el perfecte funcionament de la mateixa, convé a tot el món la inscripció en les seves cooperatives, ja que amb Quotes mensuals de pessetes 5, 10, 15, 20, etc., etc., poden constituir en cent mesos amb base de la mutualitat un capital de prou consideració, per a **Dot o educació dels fills, per a reducció del servei militar, per a establir un comerç o industria, per a pendre estat. per a cancelar hipoteques o per a repartir entre els seus hereders.**

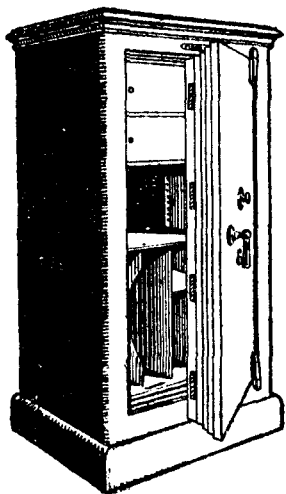
Dirigir-se, doncs, al nostre Representant-Inspector, **D. CELESTI BOFILL**, que els hi donarà quants detalls creguin convenients per el mateix. Despatx: **Plaça Alfons XII, n.º 14.-2on.—OLOT**

L'ABELLE **GRANS COMPANYIES DE SEGURS**

INCENDIS, PEDRA, ACCIDENTS DEL TREBALL, AUTOMÓVILS, CABALLS, CARRUATJES, AGRÍCOLES, INDIVIDUALS, RESPONSABILITAT CIVIL, VIDA I CRISTALLS

Dirigir-se al nostre Agent General del Partit,
D. CELESTI BOFILL.—Plaça Alfons XII, n.º 14.-2on.—OLOT

CAIXES PER A CABALS

**D'ACER
IMPERFORABLE**

BASCULES

PIBERNAT

**BARCELONA
PARLAMENT 9 i 11**

PUBLICITÈ M MIR BARNA

**XOCOLATA
CARRERAS**

OLOT

Casa fundada en 1790

PER A MADRID

**SOL·LICITO UNA BONA
REPRESENTACIÓ D'UNA**

Fàbrica de Géneres de Punt

**CONEC MOLT BÉ LA
CLIENTELA**

PAU CODINA

FUENCARRAL, 19 i 21 — MADRID

